

RAPORT
z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia
w roku akademickim 2022/2023

Raport Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU przygotowano w oparciu o raporty dostarczone przez Rady Programowe Kierunków Studiów.

INFORMACJE OGÓLNE

Podstawowymi dokumentami, na których opiera się system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia jest Zarządzenie Rektora nr 154/2021 w sprawie *uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich* oraz Zarządzenie Rektora nr 173/2021 w sprawie wzoru *Raportu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku studiów*.

Szczegółowe informacje, w tym zestaw wszystkich procedur, dostępne są na stronie internetowej Uczelni pn. JAKOŚĆ KSZTAŁCENIA.

OCENA PROGRAMU STUDIÓW

1. Modyfikacja programu studiów

Podobnie jak w latach poprzednich, w roku akademickim 2022/2023 w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu (UPP), podejmowano prace nad zmianami w istniejących programach studiów. Rady Programowe Kierunków Studiów (RPKS) wprowadzały modyfikacje i konieczne korekty w planach i programach studiów I i II stopnia zgodnie z zaleceniami zespołów oceniających Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA). Zakres wprowadzanych modyfikacji był zróżnicowany – od istotnych zagadnień merytorycznych po kwestie techniczne, porządkujące czy terminologiczne: zmieniano i określano nowe kierunkowe efekty uczenia się, weryfikowano i porządkowano treści programowe poszczególnych przedmiotów, wprowadzano nowe przedmioty lub modyfikowano ich nazwy, uszczegóławiano sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się, czy też zmieniano liczbę godzin i sekwencje przedmiotów.

Modyfikacje, które zaczęły obowiązywać od roku akademickiego 2022/2023, wprowadzono na kierunkach studiów: jakość i bezpieczeństwo żywności, ochrona środowiska oraz rolnictwo.

Jednocześnie, w roku akademickim 2022/2023 prowadzono prace nad zmianami, które weszły w życie od początku roku akademickiego 2023/2024. Działania takie podjęto na kierunkach: architektura krajobrazu, biologia stosowana, dietetyka, gospodarka przestrzenna, ogrodnictwo, technologia żywności i żywienie człowieka oraz weterynaria.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

Wprowadzane w UPP dostosowania i zmiany programów kształcenia są uzasadnione i spełniają oczekiwania sygnalizowane przez zróżnicowanych interesariuszy. Należy stwierdzić, że zmiany służyły wzbogaceniu oferty dydaktycznej o treści ważne, praktyczne i pożądane przez studentów. Zasadniczym celem wdrożonych modyfikacji było zwiększenie atrakcyjności kierunków studiów oraz dostosowanie ich do oczekiwań przyszłych pracodawców.

2. Ocena sylabusów

RPKS dokonywały oceny sylabusów, zgodnie z obowiązującymi zaleceniami wewnętrznymi, najczęściej w związku z przewidywanymi wizytacjami zespołów oceniających PKA lub w ramach zaleceń pokontrolnych. Przegląd i weryfikacja sylabusów były przeprowadzane także w powiązaniu z modyfikacjami programów kształcenia. W przypadku programów studiów, które obowiązują od roku akademickiego 2023/2024,

nauczyciele akademicki zostali poproszeni o dostosowanie sylabusów do nowych efektów uczenia oraz programów studiów (I i II stopnia).

Stwierdzone nieprawidłowości w sylabusach dotyczyły najczęściej: sposobu sformułowania zakładanych efektów uczenia się dla przedmiotu, korelacji efektów przedmiotu z efektami kierunkowymi, stosowania nieaktualnych symboli kierunkowych efektów uczenia się, uzupełnienia treści przedmiotu, precyzyjnego przedstawienia form i kryteriów zaliczenia przedmiotu oraz weryfikacji efektów uczenia się, poprawnego przypisania (rozdziału) godzin oraz liczby punktów ECTS przewidzianych dla przedmiotu, aktualizacji literatury i weryfikacji jej dostępności w Bibliotece UPP, nieaktualności samego formularza sylabusa, itp.

W roku akademickim 2022/2023 ocenę kart przedmiotów przeprowadzono na następujących kierunkach studiów: Agronomy, architektura krajobrazu, biologia stosowana, dietetyka, ekoenergetyka, ekonomia, Environmental Engineering and Protection, finanse i rachunkowość, Forestry, Geoinformation Science and Spatial Management, gospodarka przestrzenna, informatyka stosowana, inżynieria środowiska, jakość i bezpieczeństwo żywności, leśnictwo, ochrona środowiska, ogrodnictwo, projektowanie mebli, technologia drewna, technologia żywności i żywienie człowieka, weterynaria oraz zootechnika. Zakres oceny sylabusów był zróżnicowany – od kilku kart przedmiotów do pełnej ewaluacji (wszystkich przedmiotów w planie studiów).

Podsumowując, kompleksową ewaluację sylabusów przeprowadza się zwyczajowo przed zapowiedzianą wizytacją PKA. Ponadto niektóre RPKS realizują oceny sylabusów na kierunkach studiów prowadzonych w UPP w trakcie i po zrealizowaniu pełnego cyklu kształcenia (np. ekonomia). Efektem procesu oceny sylabusów, w przypadku kart przedmiotów, co do których stwierdzono nieprawidłowości, są niezwłoczne działania naprawcze - korekty, wprowadzane przez kierowników przedmiotów. Na podstawie analizy raportów RPKS, należy stwierdzić, że prace prowadzone są systematycznie i sprawnie. W sposób ciągły przeprowadza się także aktualizacje sylabusów (np. weryfikację i uzupełnianie literatury przedmiotu) i przypomina się o tym obowiązku nauczycielom akademickim. Zasady obowiązujące w UPP przewidują umieszczenie sylabusa w Wirtualnym Dziekanacie najpóźniej w ciągu dwóch tygodni od rozpoczęcia nowego semestru w danym roku akademickim.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

RPKS systematycznie przeprowadzają oceny sylabusów i w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości natychmiast podejmowane są działania naprawcze.

OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

1. Wyniki analizy ankiet studenckich

Liczba studentów oceniających zajęcia dydaktyczne w roku akademickim 2022/2023 na poszczególnych kierunkach studiów była bardzo zróżnicowana. Zwrotność ankiet, w zależności od realizowanego kierunku studiów wahała się od 0 do 80%. Największą zwrotność ankiet (80%) stwierdzono na studiach stacjonarnych II stopnia kierunku projektowanie mebli. Dość wysoki procent zwrotu ankiet odnotowano także na studiach stacjonarnych II stopnia na kierunkach: technologia drewna (72%), Forestry (60%), gospodarka przestrzenna (57%) oraz ekoenergetyka (43%). Procent zwrotu ankiet większy niż 30 stwierdzono również dla kierunków: technologia drewna – studia stacjonarne I-st. (35,5%) oraz biotechnologia – studia stacjonarne II-st. (32%).

Żaden ze studentów nie ocenił zajęć prowadzonych na kierunkach: ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna (II stopień, studia stacjonarne) oraz inżynieria rolnicza (I i II stopień, studia stacjonarne i niestacjonarne), a także na studiach anglojęzycznych II stopnia: Agronomy, Biotechnology, Environmental Engineering and Protection, Horticulture: Seed Science and Technology, Animal Production Management, Wood Science oraz Food Science and Nutrition. W przypadku kierunku studiów Agri-Food Economics and Trade w roku akademickim 2022/2023 ankiety studenckie wypełnili tylko studenci II roku w semestrze 3. Na pozostałych kierunkach, w zależności od poziomu i formy studiów, procent zwrotu ankiet mieścił się w przedziale 2,4-29%.

W większości raportów przesłanych przez RPKS zwrócono uwagę na bardzo niską zwrotność ankiet oceny zajęć dydaktycznych, co uniemożliwia obiektywną i rzetelną ocenę przedmiotów prowadzonych w roku akademickim 2022/2023. Niska zwrotność ankiet przyczynia się do tego, iż wystawione oceny nie mogą być uznane jako reprezentatywne i miarodajne. RPKS sugerują konieczność podjęcia działań mających na celu skuteczniejsze zachęcanie studentów do wypełniania ankiet. Są one bowiem kluczowe do monitorowania procesu dydaktycznego w celu zapewnienia wysokiej jakości nauczania. Pozytywne i negatywne uwagi studentów dotyczą przede wszystkim wykładowców prowadzących zajęcia, rzadziej przedmiotów. W wielu przypadkach, okazuje się także, iż w trakcie przeprowadzanych hospitacji i w wyniku rozmów ze studentami nie potwierdzają się zastrzeżenia zgłaszane w ankietach, co wskazuje na duży subiektywizm oceny przedmiotu przez wypełniającą ankietę, który z kolei może być wynikiem wyższych wymagań stawianych studentom. Pomimo niewielkiego stopnia zwrotu ankiet, należy zwrócić uwagę, że studenci wypełniając ankiety zdecydowanie częściej wpisują pozytywne komentarze na temat przebiegu zajęć, aniżeli negatywne.

Wśród powtarzających się negatywnych ocen wymieniono:

- niewłaściwy sposób organizacji zajęć, częste odbieganie od przewodniego tematu, chaos w prowadzeniu zajęć,
- brak przygotowania lub małe zaangażowanie nauczycieli akademickich w realizację zajęć oraz słabe wykorzystanie przeznaczonego czasu,
- niepunktualność i spóźnianie się kadry akademickiej lub niepojawienie się na zajęciach,
- prowadzenie zajęć w sposób nudny, chaotyczny lub monotony,
- powtarzanie treści z poprzednich semestrów,
- niedopasowanie tematyki wykładów do oczekiwań lub potrzeb studenta na danym kierunku,
- brak sprecyzowanych wymagań koniecznych do zaliczenia przedmiotu oraz brak jednoznacznych kryteriów oceny pracy studentów,
- utrudniony kontakt z wykładowcą, zbyt długi czas oczekiwania na informację zwrotną,
- brak podania szczegółowego harmonogramu zajęć,
- zmiana wielu zasad dotyczących warunków zaliczenia w połowie lub na końcu semestru,
- mało sprecyzowane wymagania dotyczące kryteriów oceniania, niejasny system oceniania i zaliczenia przedmiotu, brak punktacji i odpowiednich objaśnień, niesprawiedliwe ocenianie, brak obiektywizmu w ocenie wiedzy studenta,
- długi czas oczekiwania na oceny, duże opóźnienia w sprawdzaniu prac,
- brak sylabusu przedmiotu,
- brak życzliwości nauczyciela akademickiego dla studentów, arogancja, niewłaściwa postawa prowadzącego w stosunku do studentów, słaba komunikacja prowadzących ze studentami, nieuprzejmy sposób traktowania studentów, niecenzuralne wyrażenia,
- stresująca atmosfera podczas zajęć.

W przygotowanych przez RPKS raportach podano, że szczegółowe uwagi dotyczące ocenianych zajęć i nauczycieli prowadzących, wymieniane przez studentów w ankietach, przekazano bezpośrednio kierownikom przedmiotów lub kierownikom jednostek i/lub dziekanom. W przypadku słabo ocenionych zajęć dydaktycznych lub uwag negatywnych zalecono przeprowadzenie wnikliwej analizy przyczyn zaistniałej sytuacji oraz podjęcie stosownych działań naprawczych m.in. przeprowadzenie rozmów z prowadzącymi zajęcia w celu eliminacji wszelkich uchybień. Przedmioty, w których przeważały oceny słabe zostaną wytypowane w kolejnym roku akademickim do hospitacji interwencyjnych (zespołowych z dodatkową ankietyzacją zajęć przez studentów według nowej procedury wprowadzonej Zarządzeniem nr 15/2023 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 1 marca 2023 roku). Ponadto, poszczególnym nauczycielom akademickim zaproponowano także wsparcie ze strony specjalistów ds. doskonalenia jakości dydaktyki i kompetencji, udzielane przez Uczelniane Centrum Wsparcia i Rozwoju.

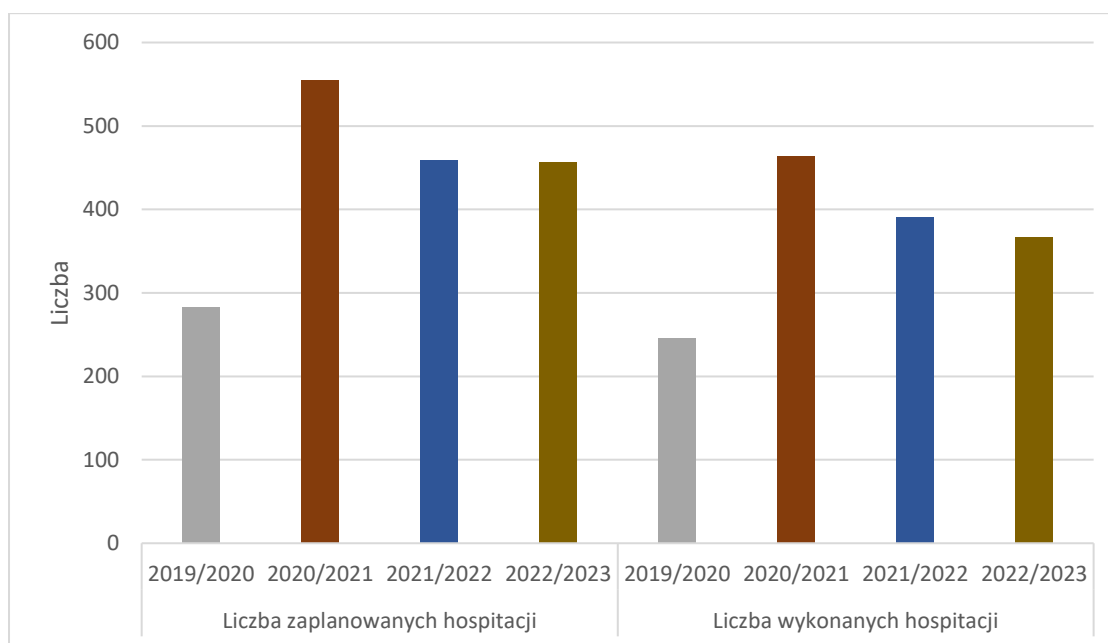
Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

1. W dalszym ciągu, sporym utrudnieniem w rzetelnej ocenie procesu dydaktycznego prowadzonego na większości kierunków studiów jest bardzo niska zwrotność ankiet oceny zajęć dydaktycznych, szczególnie na studiach anglojęzycznych. Biorąc pod uwagę wszystkie realizowane poziomy i formy studiów na poszczególnych kierunkach, stwierdzono, że średni procent zwrotu ankiet studenckich był mniejszy niż 19%.
2. Komisja ds. Jakości Kształcenia RDU uważa, że bardzo ważną rolę w zakresie poprawienia zwrotności ankiet wypełnianych przez studentów powinien pełnić Samorząd Studencki, poprzez prowadzenie akcji promocyjnej i skuteczne zachęcanie studentów do aktywniejszego włączenia się w przebieg procesu kształcenia poprzez ankietyzację zajęć dydaktycznych po każdym semestrze.
3. We wszystkich przypadkach negatywnej oceny zajęć dydaktycznych przez studentów należy niezwłocznie wprowadzić działania naprawcze.

2. Wyniki hospitacji

Proces hospitacji został zrealizowany na podstawie Zarządzenia nr 102/2017 zgodnie z procedurą P.156. „Hospitacje prowadzących zajęcia dydaktyczne”.

W roku akademickim 2022/2023 przeprowadzono 367 spośród 456 zaplanowanych hospitacji zajęć dydaktycznych, w tym 17 hospitacji osób nowozatrudnionych (5% wykonanych kontroli), co daje realizację na poziomie 80% (ryc. 1). Wynik ten należy uznać za zadawalający. Świadczy on o sprawności osób odpowiedzialnych na poszczególnych kierunkach studiów za realizację hospitacji zajęć dydaktycznych oraz o właściwym nadzorze nad jakością kształcenia studentów.

Ryc. 1. Realizacja hospitacji zajęć dydaktycznych na UPP

Należy zauważyć korzystną zmianę w stosunku do poprzedniego raportu, że blisko dwukrotnie zmniejszyła się liczba, jak i udział procentowy hospitacji interwencyjnych. Przeprowadzono ich w roku akademickim 2022/2023 jedynie 5 (w roku 2021/2022 – 9), co stanowi 1% ogółu przeprowadzonych hospitacji. Przeprowadzone hospitacje interwencyjne nie wykazały nieprawidłowości. Część wykonanych hospitacji interwencyjnych była wynikiem niezbyt korzystnych opinii studentów poprzednich lat o prowadzącym zajęcia. Przeprowadzone hospitacje interwencyjne wykazały dobre przygotowanie do zajęć oraz dużą wiedzę i praktykę prowadzącego oraz to, że zajęcia były prowadzone prawidłowo.

Jedną hospitację interwencyjną przeprowadzono w związku z bezpośrednią prośbą studentów, którą zgłoszono do Centrum Wsparcia i Rozwoju. Wykonał ją, na wniosek prodziekana ds. studiów, pracownik CWR i dotyczyła przedmiotu „Środowiskowe uwarunkowania chowu zwierząt” realizowanego na 4 semestrze studiów pierwszego stopnia kierunku *ochrona środowiska*. Studenci wskazywali niedostosowanie treści przedmiotu do tematyki kierunku studiów *ochrona środowiska*. Główne zarzuty dotyczyły zbyt wielu informacji o chowie zwierząt, przy znikomym ich wpływie na środowisko. Podjęto działania naprawcze i zarządzono kolejne hospitacje przedmiotu w roku akademickim 2023/2024.

W niniejszym opracowaniu pominięto jednostkowe uwagi dotyczące hospitacji zawarte w części opisowej raportów RPKS, jeżeli z przeprowadzonej hospitacji wystawiano wyłącznie oceny bardzo dobre lub dobre.

Uzyskane wyniki hospitacji potwierdzają utrzymujący się bardzo wysoki poziom prowadzenia zajęć dydaktycznych na wszystkich kierunkach studiów i bardzo dobre przygotowanie prowadzących. Ocenę bardzo dobrą (5) uzyskano aż w 93,2%, natomiast dobrą w 6,8% przypadków.

We wszystkich raportach podkreślano:

- bardzo wysoki poziom prowadzonych zajęć i interesujący sposób przekazywania wiedzy,
- bardzo dobre przygotowanie do zajęć oraz dużą wiedzę prowadzących,
- umiejętność przekazywania niektórych trudnych zagadnień w przystępnej formie,
- wykorzystanie odpowiednich metod dydaktycznych i aktywizujących studentów,
- zachęcanie studentów do aktywnego udziału w zajęciach,
- wysoką kulturę osobistą prowadzących,
- sprawny przebieg procesu dydaktycznego,
- zgodność treści zajęć z sylabusami.
- brak nieprawidłowości.

Zalecano ponadto:

- utrzymanie dotychczasowego wysokiego poziomu merytorycznego i jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych,
- zintensyfikowanie hospitacji przedmiotów prowadzonych przez osoby, które nie są pracownikami UPP,
- systematyczne aktualizowanie i wzbogacanie treści przedmiotów,
- doskonalenie umiejętności dydaktycznych,
- uatrakcyjnienie zajęć poprzez wprowadzenie nowych elementów i metod nauczania,
- dalsze aktywizowanie studentów do samodzielnej i zespołowej pracy,
- rozważenie prowadzenia zajęć w mniejszych grupach,
- sugerowano, aby na ćwiczeniach było mniej teorii, a więcej praktyki,
- używanie mikrofonu podczas prowadzonych wykładów.

W nielicznych przypadkach, rekomendowano czynności poprawiające jakość kształcenia, jak np. wykorzystywanie w trakcie zajęć potencjału multimedialnego i lepszego ilustrowania treści wykładów rycinami, czy zdjęciami.

Podsumowując można stwierdzić, że przyjęte na UPP rozwiązania sprzyjają wysokiej jakości kształcenia. Zajęcia są prowadzone bardzo dobrze, na wysokim poziomie merytorycznym i z dużą sprawnością dydaktyczną, a pracownicy dobrze posługują się narzędziami wykorzystywanymi do prowadzenia zajęć. Wdrożona na UPP procedura hospitacji zajęć dydaktycznych pozwala na bieżąco eliminować wszelkie nieprawidłowości.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

Zaleca się zintensyfikowanie hospitacji zajęć prowadzonych przez pracowników niebędących pracownikami wydziału oraz pracowników spoza UPP. Rekomendujemy hospitacje zajęć realizowanych przez takie osoby w każdym semestrze.

3. Wyniki analizy ankiet absolwenta bezpośrednio po ukończeniu studiów

Ankietowanie absolwentów studiów I i II stopnia prowadzone było po egzaminie dyplomowym, zgodnie z Zarządzeniem nr 69/2020 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 19 maja 2020 roku, poprzez wypełnienie ankiety stanowiącej Formularz 1 do zarządzenia.

W roku akademickim 2022/2023 liczebność ankietowanych wyniosła średnio 72% absolwentów analizowanych kierunków studiów. Dla porównania, w roku ubiegłym liczebność ankietowanych wynosiła średnio 66%. Szczegółowe dane zawarte są w tabeli nr 1.

Tabela nr 1.

Nazwa kierunku	Liczba absolwentów / Liczba otrzymanych ankiet / procent zwrotu ankiet
Agri-food Economics and Trade	39 / 35 / 90%
Agronomy	b.d.
Animal Production Management	10 / 8 / 80%
Architektura krajobrazu	65 / 56 / 86%
Biologia stosowana	31 / 7 / 23%
Biotechnologia	110 / 54 / 49%
Biotechnology	18 / 5 / 28%
Dietetyka	145 / 104 / 72%
Ekoenergetyka	b.d.
Ekonomia	169 / 62 / 37%
Environmental Engineering and Protection	10 / 4 / 40%
Finanse i rachunkowość	246 / 68 / 28%
Forestry	4 / 3 / 75%
Geoinformation and Spatial Management	11 / 6 / 55%
Gospodarka przestrzenna	53 / 29 / 55%
Horticulture: Seed Science and Technology	b.d.
Informatyka stosowana	12 / 12 / 100%
Inżynieria hydrotechniczna	11 / 7 / 64%
Inżynieria ochrony klimatu	b.d.
Inżynieria rolnicza	b.d.
Inżynieria środowiska	79 / 79 / 100%
Jakość i bezpieczeństwo żywności	22 / 19 / 86%
Leśnictwo	265 / 173 / 65%
Ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna	1 / 1 / 100%
Ochrona środowiska	27 / 27 / 100%
Ogrodnictwo	31 / 28 / 90%
Projektowanie mebli	3 / 3 / 100%
Rolnictwo	114 / 107 / 94%
Technologia drewna	61 / 41 / 67%
Technologia żywności i żywienia człowieka	119 / 86 / 72%
Weterynaria	45 / 45 / 100%
Wood Science	9 / 9 / 100%
Zootechnika	115 / 94 / 82%

Wnioski wynikające z ankiety w części „ocena programu studiów”

Zdecydowana większość absolwentów jest zadowolona z wyboru kierunku studiów i uważa, że ukończony kierunek jest godny polecenia. Większość ankietowanych uważa, że program studiów spełnił ich oczekiwania umożliwiając nabycie podstawowych umiejętności praktycznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej. Dodatkowo, absolwenci potwierdzają, że program studiów umożliwił im nabycie kompetencji społecznych przydatnych w przyszłej pracy zawodowej, takich jak: umiejętności samokształcenia, pracy w zespole, rozwiązywania problemów, komunikowania się, podejmowania się trudnych zadań oraz świadomości społecznej i odpowiedzialności za środowisko naturalne. Zdecydowana większość absolwentów uważa, że nadzór ze strony opiekuna pracy dyplomowej był zadawalający, umożliwiający napisanie pracy oraz zdobycie wiedzy często wykraczającej poza ramy programu studiów. Większość absolwentów uważa, że poziom kadry akademickiej prowadzącej zajęcia spełnia ich oczekiwania, dodając uwagę o celowości prowadzenia zajęć przez praktyków spoza uczelni jako osoby związane bezpośrednio ze środowiskiem społeczno-gospodarczym, do którego wkroczą absolwenci po ukończeniu studiów. Poziom przekazywanych materiałów dydaktycznych jest zdaniem absolwentów wystarczający. W kilku raportach kierunkowych pojawiły się uwagi o powtarzaniu treści nauczania w procesie kształcenia.

Poziom nauczania języka obcego oceniony jest jako niewystarczający dla wielu kierunków lecz są również kierunki, których absolwenci uważają poziom nauczanie języka obcego za odpowiedni. Najmniej korzystnie ocenione zostały: liczba zajęć praktycznych oraz udział praktyk zawodowych. Absolwenci uważają za celowe zwiększenie liczby zajęć praktycznych związanych z przedmiotami ściśle wykorzystywanymi w późniejszej pracy zawodowej oraz zwiększenie liczby godzin zajęć terenowych, jak również zwiększenia liczby godzin przedmiotów związanymi z obsługą oprogramowania przydatnego w pracy.

Wnioski wynikające z ankiety w części „ocena warunków studiowania”

Zdecydowana większość ankietowanych absolwentów jest zadowolona z pracy dziekanatu. Najwięcej pozytywnych ocen tj. „zdecydowanie tak” lub „raczej tak” uzyskano na pytania dotyczące infrastruktury dydaktycznej, funkcjonowania strony internetowej Uczelni/Wydziału oraz dostępu do sal komputerowych. W kilku raportach kierunkowych powtórzyły się uwagi o konieczności poprawy dostępności do Internetu na terenie Uczelni.

Zdecydowana większość absolwentów uważa zajęcia sportowe za atrakcyjne, a bazę do ich prowadzenia za odpowiednią, również pozytywnie oceniona w ankietach została baza socjalna Uczelni. Zdecydowana większość absolwentów uznała za wystarczający dostęp do bazy bibliotecznej. Zdecydowana większość absolwentów potwierdziła, że posiadała wiedzę o możliwości udziału w programach wymiany i praktykach zagranicznych.

Zdecydowana większość absolwentów wskazała, że nie korzystała z uczelnianego systemu pomocy w planowaniu kariery i wejściu na rynek pracy. Dodatkowo wiele ankietowanych osób nie miało zdania w tym temacie. Wielu absolwentów uważało, że nie istniała możliwość realnego wpływu studentów na dydaktykę i zarządzanie uczelnią.

Wnioski wynikające z pytań otwartych

Wnioski wynikające z pytań otwartych dotyczą specyfiki prowadzonych kierunków. Najczęściej dotyczą konieczności udoskonalenia i unowocześnienia programu studiów pod kątem przydatności treści w pracy zawodowej. Absolwenci uważają, że więcej powinno być zajęć o charakterze praktycznym oraz zajęć z obsługi specjalistycznego oprogramowania. Dla poszczególnych kierunków studiów podawane są przedmioty, dla których konieczne zdaniem absolwentów byłoby zwiększenie liczby godzin lub wprowadzenie których przyczyniłoby się do atrakcyjności absolwentów na rynku pracy.

Wnioski wynikające z innych uwag i sugestii absolwentów

Z przekazanych raportów dla poszczególnych kierunków studiów wynika, że po analizie wyników ankiet RPKS powinny w uzasadnionych przypadkach podjąć stosowne działania naprawcze. Zaleca się weryfikację programów studiów i/lub sylabusów, pod kątem osiągania efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych, a także powtarzających się treści nauczania. Zaleca się zmiany w nauczaniu języków obcych m.in. w taki sposób, aby prowadzić lektoraty/przedmioty w języku obcym w grupach o bardziej, niż dotychczas, zbliżonym poziomie zaawansowania językowego studentów.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

Negatywne opinie absolwentów, co do przydatności uczelnianego systemu pomocy w planowaniu kariery i wejścia na rynek pracy, należy przekazać do Biura Karier i oczekiwać lepszego informowania studentów co do możliwości korzystania ze wsparcia oferowanego przez tę jednostkę.

Wnioskuje się również do władz poszczególnych wydziałów o zintensyfikowanie prac nad zwiększeniem liczby zwrotu wypełnionych ankiet, co przyczyni się do lepszego wnioskowania w przyszłości.

4. Raport z realizacji praktyk zawodowych

Studenckie praktyki zawodowe realizowane były w roku akademickim 2022/2023 wg procedury wprowadzonej Zarządzeniem Rektora nr 16/2023 zawierającej niezbędne formularze takie, jak: wniosek o zaliczenie na poczet praktyki, wniosek o odbycie praktyki, ramowy wzór umowy o organizację praktyki studenckiej, zasady organizacji studenckiej praktyki zawodowej i dziennik praktyk.

W raportach RPKS, w części dotyczącej realizacji praktyk zawodowych na poszczególnych kierunkach studiów podano liczbę miejsc praktyk organizowanych przez wydziały w relacji do liczby miejsc praktyk zgłaszanych przez studentów. Opierając się na otrzymanych raportach, można stwierdzić, że podobnie jak w roku poprzednim na większości kierunków studiów miejsca odbywania praktyki są przede wszystkim wyszukiwane i zgłaszane przez studentów. W roku akademickim 2022/2023 studenci zgłosili 75% miejsc odbywania praktyk, wobec 25% miejsc zorganizowanych przez wydziały. Świadczy to o utrzymującej się dużej samodzielności studentów i ich zaangażowaniu w organizowanie miejsc odbywania praktyk zawodowych. W 100% miejsca realizacji praktyk zgłoszone zostały przez studentów na kierunkach: finanse i rachunkowość, gospodarka przestrzenna, inżynieria środowiska, inżynieria hydrotechniczna, leśnictwo oraz projektowanie mebli.

Z informacji dostarczonych przez RPKS wynika, że 293 studentów otrzymało zgodę na zaliczenie pracy zawodowej na poczet praktyk zawodowych.

Ważną informacją znajdującą się w części raportu dotyczącej praktyk zawodowych jest liczba studentów, którzy nie zaliczyli praktyki w terminie wyznaczonym planem studiów. W skali Uczelni praktyk zawodowych nie zaliczyło 166 studentów, wobec 142 w roku poprzednim.

Na poszczególnych kierunkach studiów liczby studentów, którzy nie zaliczyli praktyki przedstawiają się następująco: architektura krajobrazu – 9 studentów, dietetyka – 84 studentów; ekoenergetyka – 8 osób, informatyka stosowana – 15 osób, inżynieria rolnicza – 10 osób, inżynieria środowiska – 3 osoby, jakość i bezpieczeństwo żywności – 1 student, leśnictwo – 7 studentów, projektowanie mebli – 11 osób, technologia żywności i żywienie człowieka – 2 studentów, zootechnika – 16 osób.

Nieuzyskanie przez studentów zaliczenia z praktyk zawodowych spowodowane było różnymi przyczynami, niezależnymi od zaangażowania Uniwersytetu w organizację praktyk. Takimi przyczynami są, podobnie jak w poprzednich latach:

- niezłożenie przez studentów wniosków o praktyki,
- trudności studentów w połączeniu obowiązków wynikających z pracy zawodowej z realizacją praktyki (szczególnie na studiach niestacjonarnych),
- podejmowanie przez studentów studiów stacjonarnych pracy zawodowej lub studiów na więcej niż jednym kierunku i trudności w połączeniu ww. obowiązków z realizacją praktyki,

- brak znajomości procedury realizacji praktyki zawodowej i terminarza realizacji praktyk zawodowych (niedostarczenie dziennika praktyk, części wymaganej dokumentacji),
- brak sprawozdania z praktyk lub niepoprawnie uzupełniony dziennik praktyk,
- zrealizowanie niedostatecznej liczby godzin praktyk,
- brak podpisanej umowy na realizację praktyki,
- niepodjęcie praktyki przez studentów,
- urlop dziekański,
- skreślenie z listy studentów lub rezygnacja ze studiów.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

W roku akademickim 2022/2023 bardzo duży procent studentów zrealizował praktyki zawodowe. Przyczyny niezaliczenia praktyk leżą po stronie studentów, wobec czego żadne działania naprawcze nie są rekomendowane przez Komisję.

5. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia

Stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia w UPP jest systematycznie podnoszony. Oferta studiów anglojęzycznych UPP cieszy się dużym zainteresowaniem wśród studentów zagranicznych. Obecnie obejmuje ona studia II stopnia na 10 kierunkach i jest realizowana przez wszystkie wydziały Uczelni. Dwudziestu trzech studentów zagranicznych studiuje w UPP również na kierunkach polskojęzycznych: ekonomia (2), ekoenergetyka (2), finanse i rachunkowość (2), leśnictwo (10), ogrodnictwo (1) ochrona środowiska (2), rolnictwo (3) oraz technologia drewna (1).

Ważnym elementem umiędzynarodowienia jest uczestnictwo w procesie kształcenia wykładowców zagranicznych. Realizują oni zajęcia zarówno na kierunkach anglojęzycznych jak i polskojęzycznych. Jest to możliwe dzięki wprowadzeniu do programu studiów I i II stopnia przedmiotów w języku angielskim. W roku akademickim 2022/2023 jedenastu wykładowców z zagranicy realizowało zajęcia na trzech kierunkach studiów anglojęzycznych: Agri-Food Economics and Trade (5), Geoinformation Science and Spatial Management (1) oraz Wood Science (5), natomiast 72 wykładowców zagranicznych prowadziło zajęcia na kierunkach polskojęzycznych: biotechnologia (1), dietetyka (6), ekonomia (24), finanse i rachunkowość (14), gospodarka przestrzenna (2), leśnictwo (4), ochrona środowiska (10), rolnictwo (1), technologia drewna (3), technologia żywności i żywienie człowieka (4), weterynaria (2) oraz zootechnika (1).

Kolejny obszar umiędzynarodowienia to wyjazdy studentów i pracowników UPP w ramach programów wymiany międzynarodowej. W roku akademickim 2022/2023, w ramach programu Erasmus+, 44 studentów kierunków polskojęzycznych wyjechało na studia, a 19 studentów/absolwentów na praktyki. Byli to studenci kierunków: architektura krajobrazu, biotechnologia, dietetyka, ekoenergetyka, ekonomia, inżynieria środowiska, leśnictwo, ochrona środowiska, ogrodnictwo, projektowanie mebli, technologia żywności i żywienie człowieka, weterynaria oraz zootechnika. Z wyjazdów na studia, w ramach programu Erasmus+, skorzystało również 4 studentów kierunków anglojęzycznych Agri-Food Economics and Trade i Wood Science, natomiast 23 studentów/absolwentów kierunków: Agri-Food Economics and Trade, Biotechnology oraz Horticulture: Seed Science and Technology wyjechało na praktyki. UPP cieszy się także rosnącym zainteresowaniem studentów zagranicznych, którzy przyjeżdżają na naszą Uczelnię w ramach programu Erasmus+.

6. Ocena infrastruktury wykorzystywanej do realizacji programu studiów

UPP dysponuje szeroką bazą infrastruktury dydaktycznej i naukowej na potrzeby kształcenia studentów. Składają na nią pomieszczenia o zróżnicowanym wyposażeniu, dostosowanym do liczby studentów oraz charakteru prowadzonych zajęć i badań. Są one sukcesywnie remontowane i unowocześniane. Pracownie i laboratoria wyposażone są w nowoczesną aparaturę, odpowiadającą charakterowi działalności naukowo-badawczej poszczególnych jednostek i prowadzonemu procesowi dydaktycznemu, która corocznie jest

wzbogacana. Uczelnia systematycznie dostosowuje infrastrukturę dydaktyczną do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, dzięki czemu mają oni zapewniony pełny udział w procesie kształcenia.

W roku akademickim 2022/2023 podjęto następujące działania mające na celu podniesienie jakości kształcenia:

- przeprowadzono remont i modernizację sal dydaktycznych na Wydziale Ekonomicznym. Sale wyposażono w ściennie panele akustyczne, założono dodatkowe gniazda elektryczne dla studentów oraz access pointy, zakupiono komputery stacjonarne typu AIO i interaktywne (dotykowe) monitory 86" BENQ. W salach 164-170 monitory zamontowano na windach umożliwiającym korzystanie z nich również osobom niepełnosprawnym,
- na Wydziale Leśnym i Technologii Drewna rozbudowano halę półtechnologiczną nr 5, kontynuowano odnawianie parku maszynowego, rozpoczęto budowę zrobotyzowanego gniazda,
- na Wydziale Inżynierii Środowiska i Inżynierii Mechanicznej uruchomiono laboratorium modelowania 3D (ul. Piątkowska 94E, sala 103), wyposażone w najnowsze komputery, monitory 3D, aplikacje do tworzenia wirtualnych modeli różnych obiektów oraz profesjonalne oprogramowania iTwin Capture Modeler,
- na Wydziale Rolnictwa Ogrodnictwa i Bioinżynierii przeprowadzono modernizację szklarni należącej do Katedry Fizjologii Roślin (ul. Wołyńska 35). Zamontowano komputer klimatyczny PRIVA, który umożliwia rejestrowanie i kontrolowanie szeregu parametrów wewnątrz obiektu, co zwiększa możliwości optymalizacji warunków do prowadzenia doświadczeń.

Studenci poszczególnych kierunków studiów mają bezpłatny dostęp do licencjonowanych programów, m.in. do:

- programów wspierających projektowanie: AutoCAD, Vectorworks i ArcGIS (WRO),
- ArcGIS Desktop i ArcGIS Pro, AutoCAD, Data Miner+QC, Faro Scene, Bentley ContextCapture (iTwinModeler), Terrasolid-UAV TerraScan, Terrasolid – TerraStereo oraz do „laboratorium dronowego” (WI),
- programu do analiz statystycznych i ekonometrycznych GRETL, EEG actiCHamp Plus 32 System with actiCAP, Okulograf Tobii Pro Nano, oprogramowania Tobii Pro Lab - Screen-BasedEdition i urządzenia do pomiarów fizjologicznych Shimmer3GSR+ (WE),
- programów do analizy i układania jadłospisów, m. in. DIETETYK, Diet 6.0, Kcalmar-pro, Aliant i Dieta 6.0, programu AutoCAD (WNZ).

Zespoły PKA, podczas wizytacji przeprowadzonych w roku akademickim 2022/2023, pozytywnie oceniły stan infrastruktury dydaktycznej i naukowej na poszczególnych wydziałach i jej dostępność w procesie kształcenia. W raporcie pokontrolnym dla kierunku dietetyka zespół oceniający PKA podkreślił, że stosowane na UPP dobre praktyki w zakresie dostępności infrastruktury mogą stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia.

OCENA PROCESU DYPLOMOWANIA

1. Dyplomowanie

W roku akademickim 2022/2023 proces dyplomowania przebiegał zgodnie z procedurą wprowadzoną Zarządzeniem nr 188/2019 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 23 grudnia 2019 roku. Formularze procedury to: terminarz dyplomowania (F1), karta pracy dyplomowej (F2), wniosek o zmianę tematu/promotora pracy dyplomowej (F3), oświadczenie autora pracy o jej oryginalności (F4), oświadczenie autora o zgodności wersji elektronicznej pracy z jej formą wydrukowaną (F5), ocenę pracy dyplomowej (F6) oraz zalecenia dotyczące pracy dyplomowej.

W raportach za rok akademicki 2022/2023 opracowanych przez RPKS przedstawiono liczbę złożonych kart pracy dyplomowej, liczbę studentów ostatniego semestru, liczbę studentów zdających egzamin dyplomowy w terminie, liczbę złożonych wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy, liczbę złożonych

wniosków o drugie przedłużenie terminu złożenia pracy oraz liczbę niezdanych egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie, co łącznie dla wszystkich kierunków studiów stacjonarnych i niestacjonarnych przedstawia tabela nr 2.

Tabela nr 2.

	Liczba złożonych kart prac dyplomowych*	Liczba studentów ostatniego semestru	Liczba studentów zdających egzamin dyplomowy w terminie	Liczba złożonych wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba złożonych wniosków o drugie przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba niezdanych egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie
studia I stopnia	1134 [#]	1333	868	378	104	31
studia II stopnia	854	839	505	293	174	7

*Karty dyplomowe złożone zgodnie z harmonogramem dyplomowania na 15 miesięcy wcześniej.

[#]Na kierunkach WNZ nie są realizowane prace licencjackie i inżynierskie (dotyczy 214 studentów), stąd liczba studentów ostatniego semestru jest większa od liczby złożonych kart prac dyplomowych.

Dla porównania procesu dyplomowania na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, przedstawiono oddzielne zestawienie (Tabele nr 3. i nr 4.) dla wybranych kierunków prowadzących obie formy studiów (architektura krajobrazu, dietetyka, ekonomia, finanse i rachunkowość, inżynieria środowiska, leśnictwo, ogrodnictwo, rolnictwo, technologia drewna, technologia żywności i żywienie człowieka, zootechnika).

Tabela nr 3. (studia stacjonarne)

	Liczba złożonych kart prac dyplomowych*	Liczba studentów ostatniego semestru	Liczba studentów zdających egzamin dyplomowy w terminie	Liczba złożonych wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba złożonych wniosków o drugie przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba niezdanych egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie
studia I stopnia	584 [#]	688	506	151	34	13
studia II stopnia	262	262	174	82	42	1

*Karty dyplomowe złożone zgodnie z harmonogramem dyplomowania na 15 miesięcy wcześniej.

[#]Na kierunkach WNZ nie są realizowane prace licencjackie i inżynierskie (dotyczy 109 studentów), stąd liczba studentów ostatniego semestru jest większa od liczby złożonych kart prac dyplomowych.

Tabela nr 4. (studia niestacjonarne)

	Liczba złożonych kart prac dyplomowych*	Liczba studentów ostatniego semestru	Liczba studentów zdających egzamin dyplomowy w terminie	Liczba złożonych wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba złożonych wniosków o drugie przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba niezdanych egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie
studia I stopnia	358 [#]	436	214	195	40	15
studia II stopnia	316	316	146	149	101	5

*Karty dyplomowe złożone zgodnie z harmonogramem dyplomowania na 15 miesięcy wcześniej.

[#]Na kierunkach WNoŻiŻ nie są realizowane prace licencjackie i inżynierskie (dotyczy 85 studentów), stąd liczba studentów ostatniego semestru jest większa od liczby złożonych kart prac dyplomowych.

Łącznie na studiach I stopnia do egzaminu dyplomowego w pierwszym terminie przystąpiło 65,1% (58,6%) (w nawiasach podano dla porównania dane z roku 2021/2022) studentów względem liczby studentów ostatniego semestru, zaś 28,4% (32,7%) z nich złożyło wniosek o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy, a 7,8% (11,4%) wniosków o drugie przedłużenie, około 6% studentów to osoby skreślone lub z innych powodów

nie zdające egzaminu. Wśród studentów zdających egzamin w pierwszym terminie, 3,6% (2,9%) nie zdało egzaminu.

Niepokojąco duży odsetek wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy dotyczy takich kierunków jak: leśnictwo 69%, technologia drewna 43% oraz informatyka stosowana 52%. Pozytywnie pod tym względem wyróżniają się kierunki: ochrona środowiska 4% i biotechnologia 6%.

Łącznie na studiach II stopnia do egzaminu dyplomowego w pierwszym terminie przystąpiło 60,2% (w 2021/2022 – 54,1%) studentów, będących na ostatnim semestrze, zaś 34,9% (39,7%) złożyło wniosek o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy, a 20,7% (18,3%) wniosek o drugie przedłużenie, pozostałe 5% studentów to osoby, które z różnych innych przyczyn nie przystąpiły do egzaminu (skreślenia, choroba, urlop, rezygnacja...). Wśród studentów zdających egzamin w pierwszym terminie, tylko 1,4% (1,3%) nie zdało egzaminu.

Bardzo duży udział wniosków o pierwsze przedłużenie terminu składania pracy dyplomowej magisterskiej odnotowano na takich kierunkach jak: informatyka stosowana 100% - 5 osób, inżynieria rolnicza 89%, projektowanie mebli 75% - 3 osoby, zootechnika 71%, inżynieria środowiska 62%, ekoenergetyka 60% - 3 osoby. Najmniej wniosków o I przedłużenie terminu złożenia pracy magisterskiej złożono na kierunku rolnictwo 5% oraz na kierunkach anglojęzycznych Agronomy i Animal Production Management.

Na kierunkach anglojęzycznych do egzaminu dyplomowego w pierwszym terminie przystąpiło 87,2% studentów, zaś 7,8% złożyło wniosek o pierwsze, a następnie o drugie przedłużenie terminu złożenia pracy, pozostałe 5% studentów to osoby, które z różnych innych przyczyn nie przystąpiły do egzaminu. Wśród studentów zdających egzamin w pierwszym terminie, tylko 0,8% (1 osoba) nie zdało egzaminu. Odnotowano istotną poprawę w ocenianym roku w kwestii liczby wniosków o przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej na studiach anglojęzycznych, na których odsetek ten wyniósł maksymalnie 20%, w porównaniu do roku poprzedniego, kiedy wynosił do 50%.

Dla kilku kierunków studiów, dla których wyodrębniono w raporcie formę studiów, dokonano porównania przebiegu dyplomowania na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. **Na studiach I stopnia stacjonarnych** do egzaminu w terminie podeszło 73,5% (70,4%) studentów, a wniosek o pierwsze przedłużenie złożyło 22% (24%) studentów. **Na studiach niestacjonarnych I stopnia** było to 49% i 45% (35 i 49%), odpowiednio. **Na studiach II stopnia stacjonarnych** do egzaminu w terminie podeszło 66% (63%) studentów, a wniosek o pierwsze przedłużenie złożyło 31% (30%) studentów. **Na studiach niestacjonarnych II stopnia** było to 46 i 47% (44 i 45%), odpowiednio. Porównując dane bieżące z ubiegłorocznymi, można stwierdzić, że omawiane wskaźniki procentowe są porównywalne, z wyjątkiem studiów niestacjonarnych I stopnia, na których odnotowano wzrost odsetka liczby egzaminów zdawanych w terminie o 14 punktów procentowych.

Podsumowując, od kilku lat utrzymuje się wysoki odsetek składanych wniosków o przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej. Jednak, odnotowuje się zmniejszenie liczby wniosków w stosunku do liczby studentów. Do egzaminu dyplomowego w pierwszym terminie podeszło średnio 65% studentów na studiach I stopnia i 60% na studiach II stopnia, zaś wniosek o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy złożyło 28% i 35% studentów, odpowiednio na studiach I i II stopnia. Wskaźniki te są w każdym przypadku lepsze niż w roku ubiegłym, czyli więcej studentów składa pracę dyplomową i zdaje egzamin w pierwszym terminie. Odsetek egzaminów niezdanych w pierwszym terminie jest niewielki, na studiach I stopnia wyniósł 3,6%, a II stopnia 1,4%. Na studiach niestacjonarnych do egzaminu w pierwszym terminie podeszło o 24% mniej studentów niż na studiach stacjonarnych, zaś na studiach II stopnia różnica ta wyniosła 20%. Opóźnione składanie prac dyplomowych dotyczy zwłaszcza studiów niestacjonarnych. Późniejsze składanie prac dyplomowych wynika głównie z podejmowania przez studentów pracy zawodowej podczas trwania studiów, zarówno I , jak i II-st.

Odnotowano poprawę skuteczności realizowania w terminie prac magisterskich na studiach anglojęzycznych (87%).

Komentarze Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

Komisja postuluje wdrożenie metod mobilizujących studentów, zarówno studiów I jak i II stopnia do przygotowania i oddawania prac dyplomowych w terminie.

2. Weryfikacja oryginalności i samodzielności przygotowania prac dyplomowych

W roku akademickim 2022/2023 wszystkie prace dyplomowe zostały poddane weryfikacji oryginalności za pomocą Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA). W systemie JSA, za przyjęcie i akceptację treści pracy, odpowiedzialność ponosi promotor, który po przeanalizowaniu raportu, ma możliwość wykluczenia wybranych zaznaczonych zapożyczeń, jeśli nie mają one charakteru plagiatu. Zgodnie z danymi przedstawionymi w raportach kierunkowych, nie wszczęto żadnych postępowań dyscyplinarnych wobec autorów, w związku z przekroczeniem dopuszczalnego progu zapożyczeń. Wszystkie prace zostały zaakceptowane przez promotorów.

MONITOROWANIE LOSÓW ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów przeprowadza Biuro Karier za pomocą elektronicznego ankietowania na podstawie Zarządzenia Rektora nr 70/2020.

W Tabeli nr 5. przedstawiono wyniki ankiet po roku od ukończenia studiów dla absolwentów z 2021 lub 2022 roku oraz po 5 latach od ukończenia studiów dla absolwentów z 2017 lub 2018 roku. W Tabeli nr 5. zestawiono wszystkie prowadzone kierunki studiów oraz podano liczbę ankiet wysłanych, liczbę ankiet otrzymanych oraz procent zwrotu odpowiednio po roku i 5 latach.

Tabela nr 5.

Nazwa kierunku	Liczba ankiet wysłanych / Liczba ankiet otrzymanych / procent zwrotu ankiet po roku	Liczba ankiet wysłanych / Liczba ankiet otrzymanych / procent zwrotu ankiet po 5 latach
Architektura krajobrazu	48 / 19 / 39,6%	69 / 6 / 8,7%
Biologia stosowana	b.d.	49 / 9 / 18,3%
Biotechnologia	135 / 51 / 37,7%	111 / 1 / 0,9%
Dietetyka	b.d.	b.d.
Ekoenergetyka	32 / 18 / 56,2%	90 / 18 / 20%
Ekonomia	160 / 23 / 14,4%	191 / 24 / 12,5%
Finanse i rachunkowość	245 / 52 / 21,2%	127 / 4 / 3,1%
Gospodarka przestrzenna	57 / 10 / 17,5%	113 / 15 / 13,2%
Informatyka stosowana	b.d.	b.d.
Inżynieria rolnicza	b.d.	b.d.
Inżynieria środowiska	70 / 3 / 4,3%	106 / 2 / 1,9%
Jakość i bezpieczeństwo żywności	b.d.	-
Leśnictwo	b.d.	b.d.
Ochrona środowiska	32 / 4 / 12,5%	64 / 5 / 7,8%
Ogrodnictwo	46 / 6 / 13,0%	85 / 1 / 1,2%
Projektowanie mebli	1 / 1 / 100%	34 / 15 / 44,1%
Rolnictwo	118 / 16 / 13,5%	b.d.
Technologia drewna	93 / 12 / 12,9%	88 / 7 / 7,9%

Technologia żywności i żywienia człowieka	160 / 26 / 16,2%	b.d.
Weterynaria	68 / 14 / 20,6%	46 / 10 / 21,7%
Zootechnika	117 / 19 / 16,2%	125 / 12 / 9,6%

Największy procent zwrotu ankiet po roku od ukończenia studiów stwierdzono na kierunkach: ekoenergetyka (53,2%), biotechnologia (37,7%) oraz finanse i rachunkowość (21,2%). Odsetek zwrotu ankiet po 5 latach najwyższy był natomiast na kierunkach: weterynaria (21,7%), ekoenergetyka (20%) i biologia stosowana (12,7%). Z kolei najniższy procent zwrotu po roku od ukończenia studiów obserwowano na kierunkach: inżynieria środowiska (4,3%) i ochrona środowiska (12,5%). W przypadku 5 lat po ukończeniu studiów najmniejszy odsetek zwrotu ankiet odnotowano na kierunkach biotechnologia (0,9%), ogrodnictwo (1,2%) i inżynieria środowiska (1,9%). Niestety stopień zwrotu (zwłaszcza po 5 latach) ankiet w przypadku większości kierunków był bardzo niewielki, co ograniczyło możliwość wyciągnięcia miarodajnych wniosków.

Wszyscy ankietowani absolwenci kierunku weterynaria i prawie wszyscy kierunków: rolnictwo i leśnictwo, rok po ukończeniu studiów deklarowali zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem (w stopniu dużym i bardzo dużym). Przeciwnie odpowiedzieli absolwenci kierunku ochrona środowiska oraz jakość i bezpieczeństwo żywności. Poza tym na niektórych kierunkach ankiet została wypełniona tylko przez jednego absolwenta i wówczas odsetek potwierdzających zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem był równy 0% lub 100%. Obserwuje się, że odsetek pracujących zgodnie z ukończonym kierunkiem jest większy wśród absolwentów studiów II stopnia i studiów niestacjonarnych.

W przypadku absolwentów ankietowanych po 5 latach od ukończenia studiów, zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem deklarują przede wszystkim absolwenci kierunków: finanse i rachunkowość, weterynaria oraz rolnictwo (w stopniu dużym i bardzo dużym). Wśród wszystkich ankietowanych absolwentów najmniejszy odsetek zatrudnionych zgodnie z ukończonym kierunkiem studiów stanowią absolwenci technologii żywności i żywienia człowieka (I stopnia – 27%). Poza tym, na niektórych kierunkach ankiet została wypełniona tylko przez jednego absolwenta i wówczas odsetek potwierdzających zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem był równy 0% lub 100%.

Większość absolwentów po ukończeniu studiów dodatkowo uczy się po studiach, z czego największy odsetek stanowią absolwenci kierunku zootechnika. Z kolei, po 5 latach od ukończenia studiów dodatkowo uczy się najwięcej ankietowanych absolwentów kierunków: gospodarka przestrzenna (II stopnia – 90%), zootechnika i inżynieria środowiska (75%).

Najważniejsze kryteria dla pracodawcy przy zatrudnieniu to odpowiednio:

- wiedza i umiejętności,
- kompetencje osobowe i interpersonalne,
- ukończony kierunek studiów,
- znajomość języka obcego,
- udział w stażach i praktykach,
- praca w okresie studiów.

Najważniejsze kompetencje/umiejętności nabyte na studiach, przydatne w wykonywanej pracy:

- samodzielne uczenie się i organizowanie czasu pracy,
- łatwe nawiązywanie kontaktów z ludźmi,
- zespołowe rozwiązywanie problemów i zadań,
- posługiwanie się specjalistycznymi programami komputerowymi,
- prowadzenie profesjonalnej dyskusji, argumentowanie i prezentacja swoich poglądów.

Należy zwrócić uwagę, że jedynie absolwenci kierunku finanse i rachunkowość oraz technologia drewna stwierdzili, że jest bardzo duże zapotrzebowanie na rynku pracy na specjalistów branż, których są reprezentantami. Natomiast o małym zapotrzebowaniu mówili absolwenci architektury krajobrazu.

Dane o zatrudnieniu i zarobkach absolwentów (dotyczące roku 2021), uzyskane z ogólnopolskiego systemu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych (ELA), wykorzystano w raportach następujących kierunków: architektura krajobrazu, biologia stosowana, biotechnologia, dietetyka, ekonomia, finanse i rachunkowość, gospodarka przestrzenna, inżynieria środowiska, jakość i bezpieczeństwo żywności, leśnictwo, ogrodnictwo, projektowanie mebli, technologia żywności i żywienia człowieka, weterynaria, zootechnika. W raportach podano wynagrodzenie brutto ze wszystkich źródeł (mediana), średni czas (w miesiącach) od uzyskania dyplomu do podjęcia pierwszej pracy oraz ryzyko bezrobocia absolwentów.

Z udostępnionych raportów wynika, że względny wskaźnik zarobków mówiący o wynagrodzeniu absolwenta w pierwszym roku od uzyskania dyplomu, w stosunku do średnich zarobków w jego miejscu zamieszkania, wynosił powyżej 1 tylko dla absolwentów studiów niestacjonarnych na kierunkach zootechnika, technologia żywności i żywienia człowieka oraz leśnictwo, co oznacza, że przeciętnie zarabiają powyżej średniej wynagrodzeń w swoich miejscach zamieszkania.

Najszybciej pracę etatową znajdowali absolwenci studiów niestacjonarnych II stopnia kierunków inżynieria środowiska, technologia żywności i żywienia człowieka, finanse i rachunkowość oraz leśnictwo, tj. do 0 i 0,31 miesiąca. Absolwenci UPP rozpoczynali pracę na etacie przed upływem 5 miesięcy od otrzymania dyplomu.

Względny wskaźnik bezrobocia mówiący o bezrobociu absolwentów w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu, w stosunku do stopy bezrobocia w ich miejscu zamieszkania, najniższy (0) był w grupie absolwentów studiów niestacjonarnych II stopnia kierunku inżynieria środowiska, niestacjonarnych I stopnia kierunku leśnictwo oraz technologii żywności i żywienia człowieka oraz studiów stacjonarnych I stopnia kierunku jakość i bezpieczeństwo żywności. Najwyższą wartość powyższego wskaźnika stwierdzono na kierunku ekonomia (stacjonarne II stopnia), który wyniósł 4,43 oraz weterynaria (3,63) i projektowanie mebli (stacjonarne II stopnia– 3,57). Wartości poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów jest niższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania. Natomiast wartości powyżej 1 oznaczają, że przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów jest wyższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania.

Podsumowując należy podkreślić, że warto podjąć studia drugiego stopnia. Uzyskanie tytułu zawodowego magistra (magistra inżyniera) skraca czas na poszukiwanie miejsca pracy i jednocześnie wpływa na uzyskanie wyższych dochodów. Podobnie korzystnie wpływa na te parametry podjęcie pracy w trakcie studiów, gdyż pracodawcy chętnie zatrudniają osoby z doświadczeniem.

Komentarz Komisji ds. Jakości Kształcenia RDU

Komisja wnioskuję, aby Biuro Karier podjęło działania do lepszego informowania studentów (absolwentów) o znaczeniu monitorowania losów zawodowych absolwentów dla zapewnienia jakości kształcenia w UPP.

WNIOSKI KOŃCOWE

Podczas analizy raportów przygotowanych przez Rady Programowe Kierunków Studiów, nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. Opinię tą potwierdzają wyniki ocen programowych przeprowadzonych przez PKA. W roku akademickim 2022/2023 PKA przeprowadziła ocenę programową sześciu kierunków studiów na UPP. Wszystkie kierunki uzyskały ocenę pozytywną. W przypadku tylko jednego kierunku, ocenę pozytywną przyznano na skrócony okres – do 2 lat.

Modyfikacje i zmiany programów studiów dokonywane przez RPKS są uzasadnione i spełniają oczekiwania sygnalizowane przez zróżnicowanych interesariuszy. Zasadniczym celem wdrożonych modyfikacji było zwiększenie atrakcyjności kierunków studiów oraz dostosowanie ich do oczekiwań przyszłych pracodawców.

RPKS systematycznie przeprowadzają oceny sylabusów i w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości natychmiast podejmowane są działania naprawcze.

W większości raportów RPKS zwrócono uwagę na bardzo niską zwrotność ankiet oceny zajęć dydaktycznych przez studentów, co uniemożliwiło obiektywną i rzetelną ocenę wielu przedmiotów realizowanych w roku akademickim 2022/2023. Konieczne jest podjęcia działań mających na celu skuteczniejsze zachęcanie studentów do wypełniania ankiet.

Uzyskane wyniki hospitacji potwierdzają utrzymujący się bardzo wysoki poziom prowadzenia zajęć dydaktycznych na wszystkich kierunkach studiów i bardzo dobre przygotowanie prowadzących.

Od kilku lat utrzymuje się wysoki odsetek składanych wniosków o przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej, jednak w roku akademickim 2022/2023 odnotowano jego zmniejszenie. Istotną poprawę w tej kwestii stwierdzono na studiach anglojęzycznych.

W roku akademickim 2022/2023 bardzo duży odsetek studentów zrealizował praktyki zawodowe, przy czym na większości kierunków studiów miejsca odbywania praktyki były wyszukiwane i zgłaszane przede wszystkim przez studentów.

Stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia w UPP jest systematycznie podnoszony. Dużym zainteresowaniem wśród studentów zagranicznych cieszy się oferta studiów anglojęzycznych UPP. Ważnym elementem umiędzynarodowienia jest uczestnictwo w procesie kształcenia wykładowców zagranicznych oraz wyjazdy studentów na studia i praktyki w ramach programów wymiany międzynarodowej.

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu dysponuje szeroką bazą infrastruktury dydaktycznej i naukowej na potrzeby kształcenia studentów. Składają na nią pomieszczenia o zróżnicowanym wyposażeniu, dostosowanym do liczby studentów oraz charakteru prowadzonych zajęć i badań. Są one sukcesywnie remontowane i unowocześniane oraz dostosowywane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Zespoły PKA, podczas wizytacji przeprowadzonych w roku akademickim 2022/2023, pozytywnie oceniły stan infrastruktury dydaktycznej i naukowej na poszczególnych wydziałach i jej dostępność w procesie kształcenia.

Analiza ankiet absolwentów bezpośrednio po ukończeniu studiów wykazała, że są oni zadowoleni z wyboru kierunku studiów i uważają, że ukończony kierunek jest godny polecenia. Większość ankietowanych uważa, że studia spełniły ich oczekiwania umożliwiając nabycie podstawowych umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej. Zdecydowana większość ankietowanych absolwentów pozytywnie oceniła infrastrukturę dydaktyczną na Uniwersytecie. Odsetek zwrotu ankiet absolwentów po roku oraz po 5 latach od ukończenia studiów w przypadku większości kierunków był bardzo mały, co ograniczyło możliwość wyciągnięcia miarodajnych wniosków.

Podsumowując należy stwierdzić, że uczelniany system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia działa poprawnie, jednak podejmowane są systematyczne działania służące jego doskonaleniu. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu otrzymał dofinansowanie na realizację projektu pn. „Doskonałość dydaktyczna uczelni”, który koordynuje Centrum Wsparcia i Rozwoju. W pracach uczestniczą osoby zaangażowane na co dzień w problematykę jakości kształcenia – Dział Studiów i Spraw Studenckich, prodziekani ds. studiów, członkowie RPKS. W ramach projektu przeprowadzony zostanie kompleksowy przegląd procedur dotyczących procesu dydaktycznego. W tym działaniu wspierają UPP eksperci zewnętrzni z Instytutu Rozwoju Szkolnictwa Wyższego z Lublina. W listopadzie 2023 zakończono etap pierwszy i opracowano raport z audytu wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.